

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 2CoCsp/5/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120370856
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zuzana Matyiová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2024:6120370856.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zuzany Matyiovej a sudkýň JUDr. Anny Slovinskej a JUDr. Olgy Mičietovej v spore žalobcu EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Bratislava, Prievozská 2, IČO: 35 724 803, zast. Remedium Legal, s.r.o., Bratislava, Prievozská 2, IČO: 53 255 739, proti žalovanej A. B., nar. XX.X.XXXX, C. D. XX, zast. ZEMPLÍN - S, občianske združenie, Michalovce, Topolianska 2829/174, IČO: 53 360 851, o zaplatenie 3.937,36 € s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku 29Csp/5/2020-269 zo dňa 11.8.2023 Okresného súdu Michalovce

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Stranám náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie (ďalej aj „súd“) rozsudkom uvedeným v záhlaví žalobu zamietol a žalovanej priznal voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

2. Opätovne tak rozhodol o žalobe, ktorou sa žalobca pôvodne domáhal od žalovanej zaplatenia 3.937,36 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 3.577,27 € od 23.6.2020 do zaplatenia a náhrady trov konania. Skutkovo žalobu odôvodnil tým, že dňa 16.6.2015 právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) uzavrel so žalovanou Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 15776011769 (ďalej len „Zmluva“), na základe ktorej jej poskytol úver vo výške 5.000 € a žalovaná sa zaviazala poskytnutú čiastku vrátiť spolu s úrokmi a poplatkami podľa Zmluvy v pravidelných mesačných splátkach. Žalovaná úver riadne a včas nesplácala, čím porušila svoje zmluvné povinnosti a v dôsledku omeškania s úhradou predpísaných splátok právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na omeškanie s úhradou splatných splátok a možnosť predčasného zosplatnenia úveru výzvou zo dňa 2.1.2019. Žalovaná dlžné splátky neuhradila, preto právny predchodca žalobcu úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval oznámením o predčasnej splatnosti úveru zo dňa 29.1.2019. Po vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovaná ešte vykonala čiastkové úhrady v celkovej výške 166 €. Pohľadávka žalobcu ku dňu podania žaloby tak predstavovala sumu 3.937,36 €, pozostávajúcu z istiny vo výške 3.577,27 €, zmluvného úroku vo výške 87,85 €, zákonného úroku z omeškania vo výške 254,24 € a poplatkov vo výške 18,00 €. Právny predchodca žalobcu v priebehu konania postúpil pohľadávku na žalobcu zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 26.4.2022.

3. Súd prvej inštancie prvýkrát vo veci rozhodol rozsudkom z 8.9.2021, v ktorom žalovanej uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 1.699,07 € s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 23.6.2020 do zaplatenia, konanie o zaplatenie sumy 446,00 € zastavil, v prevyšujúcej časti žalobu zamietol a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov konania. Po odvolaní žalovanej voči vyhovujúcemu výroku rozsudku bol tento rozsudok zrušený vo vyhovujúcom výroku a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie

konanie uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 2CoCsp/97/2021-169 z 27.4.2022 pre predčasné a nepreskúmateľné závery súdu prvej inštancie v skutkových okolnostiach prípadu.

4. Súd prvej inštancie po zrušení a vrátení veci vykonal ďalšie dokazovanie. Na zistený skutkový stav aplikoval ustanovenia § 497 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObZ“), § 503 ObZ, § 1 ods. 1, 2 zákona o spotrebiteľských úveroch (ďalej len „ZoSÚ“), § 7 ods. 1 ZoSÚ, § 9 ods. 1, 2 ZoSÚ, § 11 ods. 1 písm. a/, b/, d/ ZoSÚ, § 17 ods. 1, 2 ZoSÚ, § 92 ods. 8 Zákona o bankách, § 52 ods. 1, 2 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), § 53 ods. 1, 4, 5, 9 OZ, § 54 ods. 1, 2 OZ, § 524 ods. 1, 2 OZ, § 525 ods. 1, 2 OZ, § 517 ods. 1, 2 OZ, § 565 OZ, § 3 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z. V súlade s vyššie uvedenými ustanoveniami súd prvej inštancie mal za preukázané, že neboli sporné skutočnosti vyplývajúce z obsahu žaloby a k nej predložených dôkazných listín, a to že právny predchodca žalobcu (Poštová banka, a.s.) uzavrel so žalovanou dňa 16.6.2015 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 1577601769, na základe ktorej žalovanej poskytol úver vo výške 5.000 € a žalovaná sa úver zaviazala splácať v 108 mesačných splátkach po 70 €, so splatnosťou prvej splátky dňa 25.7.2015, s termínom poslednej splátky dňa 25.6.2024, s RPMN vo výške 10 %, s fixnou úrokovou sadzbou 9,50 % v deň uzavretia zmluvy, s celkovou čiastkou, ktorú mala žalovaná zaplatiť vo výške 7.430,76 €. Právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú výzvou zo dňa 2.1.2019 na omeškanie s úhradou splatných splátok a možnosť predčasného zosplatenia úveru. Žalovaná dlžné splátky neuhradila, preto právny predchodca žalobcu úver zosplatnil, o čom žalovanú informoval oznámením o predčasnej splatnosti úveru zo dňa 29.1.2019. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 26.4.2022 právny predchodca žalobcu (postupca) postúpil pohľadávku uplatnenú v tomto konaní na žalobcu ako postupníka. Predmetom konania zostalo zaplatenie sumy 1.699,07 € a úroku z omeškania vo výške 5 % ročne od 23.6.2020 do zaplatenia.

5. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 8.9.2022, sp. zn. 29Csp/5/2020-202 bolo vyhovené návrhu žalobcu na zmenu účastníka konania, tak že na miesto žalobcu vstúpila do konania spoločnosť EOS KSI Slovensko, s.r.o.

6. Súd prvej inštancie v rozsudku konštatoval, že žalobca nie je v tomto spore aktívne vecne legitimovaným subjektom, a preto žalobu v celom rozsahu zamietol. Podľa súdu žalovaná bola v omeškaní so splátkou splatnou dňa 25.11.2018 vo výške 70 €, pričom do omeškania sa žalovaná dostala 26.11.2018, najbližšou nasledujúcou splátkou splatnou po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením, t.j. po 26.11.2018 bola splátka splatná dňa 25.3.2019 (pretože do splatnosti splátky splatnej dňa 25.2.2019 ešte neuplynuli tri mesiace). Veriteľ v písomnom podaní zo dňa 2.1.2019 upozornil žalovanú, že ku dňu 2.1.2019 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy o úvere viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti. Mimoriadnu splatnosť úveru veriteľ vyhlásil ku dňu 29.1.2019, avšak týmto dňom nedošlo k uplynutiu troch mesiacov od splatnosti splátky, pre omeškanie ktorej sa stal splatný celý dlh. Súd konštatoval, že požiadanie o úhradu celého zostatku dlhu naraz je možné len po uplynutí 3 mesiacov od splatnosti niektorej neuhradenej splátky, čo však zo strany veriteľa nebolo splnené a týmto nesplnením zákonnej podmienky nedošlo k platnému zosplateniu dlhu. Súd tento spor uzavrel tak, že na žalobcu nebola pohľadávka, ktorej zaplatenia sa žalobou domáha, riadne postúpená, pretože podľa § 17 ods. 1 písm. b/ ZoSÚ v spojení § 92 ods. 8 Zákona o bankách sa v konkrétnom prípade nepostupovala pohľadávka po konečnom termíne splatnosti spotrebiteľského úveru a nebola postupovaná pohľadávka, ktorá sa stala splatnou pred termínom konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, pretože nedošlo k platnému a zákonnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

7. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol podľa § 262 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 CSP, že žalovanej priznal proti žalobcovi náhradu trov celého konania v rozsahu 100%.

8. Rozsudok napadol včas podaným odvolaním žalobca z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok zmenil tak, že vyhovie žalobe žalobcu v celom rozsahu a prizná žalobcovi voči žalovanej nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania v plnom rozsahu, resp. v zmysle ustanovenia § 389 ods. 1 CSP ho zrušil a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Žalobca konštatoval, že pokiaľ súd zamietol podanú žalobu pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, potom poprel svoj vlastný právny záver vyjadrený v uznesení, č. k. 29Csp/5/2020-202 z 8.9.2022, ktorým pripustil, aby do konania namiesto pôvodného žalobcu (365.bank, a.s.) vstúpil žalobca. Na podporu svojich tvrdení uviedol uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 57/2020 zo dňa 29.9.2021. Ďalej žalobca poukázal na to, že postupca v posudzovanom prípade vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, t. j. požiadal o zaplatenie celej

pohľadávky v dôsledku neplnenia splátok riadne a včas v súlade s § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ. Žalovaná sa pred vyhlásením mimoriadnej splatnosti úveru omeškala (viac ako tri mesiace) s úhradou dohodnutých mesačných splátok riadne a včas a bola opakovane vyzývaná k úhrade omeškaných splátok úveru, a to okrem iných výziev aj výzvou zo dňa 2.1.2019, v ktorej bola upozornená na oprávnenie banky vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru v prípade, ak dlžnú sumu neuhradí do 15 dní od doručenia tejto výzvy. Následne – v súlade s § 565 OZ (za súčasného splnenia podmienok podľa § 53 ods. 9 OZ) postupca podaním zo dňa 29.1.2019 označeným ako „Výzva na úhradu dlžnej sumy“ uplatnil právo na zaplatenie všetkých splátok pre neplnenie splátkového kalendára, v dôsledku čoho sa stal úver splatným v celom rozsahu. Žalobca sa nestotožnil s názorom súdu, že prvá omeškaná splátka bola splatná dňa 25.11.2018. Predpokladal, že súd vychádzal z nesprávnej tabuľky, a to z dôkazu Aktuálny stav úveru ku dňu: 31.07.2020. Tento dôkaz obsahoval dve tabuľky, a to Zaplatené splátky a Plán splátok. Tabuľka Zaplatené splátky predstavovala dátum a výšku úhrady, tak ako boli reálne uhrádzané. Nakoľko išlo o stav ku dňu 31.7.2020, tak tam boli zahrnuté aj platby, ktoré boli vykonané po vyhlásení mimoriadnej splatnosti, a to dňa 21.2.2019 vo výške 106 €, dňa 6.5.2020 vo výške 31 € a dňa 22.6.2020 vo výške 29 €, t.j. spolu platby vo výške 166 €. Žalobca trval na tom, že z tejto tabuľky vyplynulo, že žalovaná neplnila riadne a včas už od počiatku, a teda prvá riadne neuhradená splátka nebola splátka splatná dňa 25.11.2018. V prípade započítavania platieb na najskôr splatné splátky a bez platieb, ktoré boli uhradené po vyhlásení mimoriadnej splatnosti by podľa žalobcu prvou neuhradenou splátkou bola splátka splatná dňa 25.8.2018 (splátka splatná dňa 25.9.2018 bola uhradená len vo výške 28,93 €). Podľa žalobcu z vyššie uvedeného vyplýva, že v prípade, ak postupca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru podaním zo dňa 29.1.2019, tak žalovaná bola v tom čase v omeškaní s plnením dohodnutých splátok po dobu dlhšiu ako 3 mesiace a zároveň bola upozornená v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva podľa § 565 OZ – a preto toto právo postupca uplatnil v súlade s § 565 OZ v spojení s § 53 ods. 9 OZ a § 92 ods. 8 Zákona o bankách platne.

9. Žalovaná vo vyjadrení k odvolaniu uviedla, že vydanie uznesenia súdom o zmene účastníka na strane sporu nekumuluje súčasne aj rozhodnutie o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu, keďže pri zmene účastníka sporu súd nemá dôvod skúmať aktívnu vecnú legitímáciu. Súd sa začína zaoberať skúmaním aktívnej vecnej legitímácie až na základe námietky druhej sporovej strany. Žalovaná ďalej citovala § 526 OZ a trvala na tom, že žalobca nie je v tomto spore aktívne vecne legitímovaný. Poukázala na rozhodovaciu prax všeobecných súdov týkajúcej sa aktívnej vecnej legitímácie. Podľa žalovanej si pôvodný veriteľ nesplnil i povinnosť uvedenú v § 17 ods. 4 ZoSÚ, a to že ju písomne neinformoval o postúpení pohľadávky. Žalovaná navrhla, aby odvolací súd odvolanie žalobcu zamietol a rozsudok prvej inštancie potvrdil v celom rozsahu.

10. V odvolacej replike žalobca zotrval na podanom odvolaní v celom rozsahu a opäť poukázal na to, že súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu určeniu omeškaných splátok v čase uplatnenia práva podľa § 565 OZ, nakoľko nesprávne vyložil výpis z úveru - aktuálny stav úveru.

11. V odvolacej duplike žalovaná zotrvala na svojich predchádzajúcich vyjadreniach. Opäť zdôraznila, že žalobca nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu v súlade so zákonom; nevyvrátil, že zosplatenie úveru bolo neplatné; nepreukázal postúpenie pohľadávky pôvodného veriteľa na žalobcu v súlade so zákonom; nevyvrátil, že nepochybil pri skúmaní bonity spotrebiteľa podľa § 7 ZoSÚ.

12. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) na základe odvolania žalobcu, ktoré bolo podané včas a oprávnenou osobou, proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, preskúmal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) v rozsahu vyplývajúcom z § 379, § 380 ods. 1, 2 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov napadnutý rozsudok a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné, uplatnené odvolacie dôvody v posudzovanej veci neboli preukázané a rozsudok je vecne správny, preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. Rozsudok bol verejne vyhlásený na Krajskom súde v Košiciach dňa 18.7.2024 v pojednávacej miestnosti č. 210/ II. poschodie, pričom miesto a čas verejného vyhlásenia rozhodnutia boli zverejnené na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Košiciach v súlade § 219 ods. 3 CSP.

14. Žalobca uplatnil odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. b/, f/ a h/ CSP.

15. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vo všeobecnosti ide o taký postup súdu, ktorým sa strane sporu znemožní realizácia jej procesných práv, priznaných jej v súdnom konaní za účelom ochrany jej práv a právom chránených záujmov. Medzi tieto procesné práva patria v zmysle judikatúry najvyššieho súdu napr. právo vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom, právo nazerať do spisu a robiť si z neho výpisky, právo vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom, právo byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo strany konať pred súdom vo svojom materinskom jazyku, alebo v jazyku, ktorému rozumie, právo na to, aby bol strane rozsudok doručený do vlastných rúk. K odňatiu možnosti pred súdom konať dochádza tiež vtedy, keď súd nedostatočne odôvodní svoje rozhodnutie, t.j. že dôvody rozhodnutia nespĺňajú požiadavky kladené ustanovením § 220 ods. 2, 3 CSP. Naopak medzi tieto práva nepatrí právo strany sporu na to, aby súd akceptoval jej procesné návrhy, aby súd rozhodol v súlade s predstavami strany sporu, alebo aby súd odôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv strany sporu. Pri tomto odvolacom dôvode musí intenzita zásahu do procesných práv strany sporu v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu dosahovať mieru porušenia práva na spravodlivý proces.

16. Podstata odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. f/ CSP spočíva predovšetkým v nesprávnom postupe súdu prvého stupňa pri hodnotení výsledkov dokazovania. Dôsledkom je to, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli stranami sporu prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané či vyplývajú z prednesov strán. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

17. K odvolaciemu dôvodu v zmysle § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu prvej inštancie, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, tzn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval (z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil nesprávne právne závery o právach a povinnostiach strán sporu).

18. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov a v rozsahu námietok žalobcu vymedzených v podanom odvolaní dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné a odvolacie dôvody neboli naplnené. Podľa názoru odvolacieho súdu súd prvej inštancie vykonal dokazovanie v rozsahu dostatočnom pre úplné zistenie skutkového stavu, z vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, a keď aj zo zisteného skutkového stavu vyvodil čiastočne aj nesprávne právne závery, tieto v skutkových okolnostiach prípadu právne závery súdu o aktívnej vecnej legitímácii žalobcu neboli spôsobilé ovplyvniť. Okrem toho odvolací súd preskúmajúc procesný postup súdu prvej inštancie nezistil v procesnom postupe ani žiadnu tzv. inú vadu konania, ktorá by mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

19. Podstatou odvolania žalobcu je polemika so spôsobom, ako súd vyhodnotil vyhlásenie predčasnej splatnosti celého úveru a následne aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v tomto spore. Je nespornou skutočnosťou, že pohľadávka uplatňovaná v konaní voči žalovanej vyplývala zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, preto súd správne aplikoval ustanovenia o predpokladoch postúpenia pohľadávky z takej zmluvy vyplývajúcej z § 53 ods. 9 v spojení s § 565 OZ, § 17 ods. 1 ZoSÚ a § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

20. Odvolací súd uvádza, že stratou výhody splátok je stav, keď v dôsledku delikvencie dlžníka, v zmysle omeškania so splnením niektorej splátky, a následnej legitímnej žiadosti veriteľa, nastane splatnosť celej neuspokojenej časti pohľadávky naraz, čím sa negujú účinky rozloženia dlhu na jednotlivé splátky. V režime § 565 OZ nenastáva teda splatnosť celej pohľadávky omeškaním dlžníka so splatením niektorej zo splátok, ale je podmienená dispozitívnym úkonom veriteľa vo forme žiadosti o plnenie celku, na ktorú je veriteľ v dôsledku omeškania dlžníka oprávnený. Toto svoje právo veriteľ môže, ale nemusí využiť, a je na rozhodnutí veriteľa, pre omeškanie ktorej splátky toto právo využije. V prípade ak sa veriteľ rozhodne, že pre neuhradenie niektorej zročnej splátky toto právo využije, môže tak urobiť len za

splnenia podmienok uplynutia 3 mesiacov od zročnosti neuhradenej splátky (53 ods. 9 OZ), upozornenia na možnosť využitia práva úver zosplatniť najmenej 15 dní pred jeho využitím (§ 53 ods. 9 OZ) a zároveň využitie tohto práva veriteľa do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (§ 565 OZ).

21. Ďalej odvolací súd poukazuje na to, že účinky prejavu vôle doručované adresátovi môžu nastať len v prípade, ak je v konaní preukázané, že zásielka bola riadne doručovaná na adresu dlžníka. Nepostačuje len akékoľvek odoslanie zásielky (nepostačujú podacie hárky podané na prepravu), ako to vyplýva aj z rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 5Cdo/129/2010 a 5Cdo/36/2020, keďže rozhodujúce je objektívne hľadisko, teda možnosť adresáta reálne sa oboznámiť s obsahom vôle veriteľa, až kedy môžu nastať právne účinky prejavenej vôle, či už na vyvolanie predčasnej splatnosti celého dlhu alebo smerujúcej k splneniu zákonných predpokladov výzvy na úhradu dlhu, s ktorým hmotnoprávna úprava spája oprávnenie veriteľa na jeho zosplatnenie. Žalobca mohol nadobudnúť oprávnenie na vymáhanie pohľadávky voči žalovanej na základe zmluvy o postúpení pohľadávky (§ 524 OZ) len v prípade, ak by predmetom postúpenia bola pohľadávka zo spotrebiteľského úveru po konečnej splatnosti vrátane účinného zosplatnenia dlhu (§ 17 ZoSÚ), a súčasne, ak by žalovaná bola v omeškaní s plnením dlhu po dobu dlhšiu ako 90 dní, a to napriek predchádzajúcej písomnej výzve banky, ako to vyžaduje § 92 ods. 8 Zákona o bankách.

22. V prípade, akou je prejednávaná vec, kedy v spotrebiteľských sporoch žalobcom je subjekt, ktorý odvodzuje svoju aktívnu vecnú legitimitáciu zo zmluvy o postúpení pohľadávok, rozhodovacia prax súdov je ustálená v požiadavke skúmania aktívnej vecnej legitimitácie najmä vo vzťahu k dodržaniu § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktorý stanovuje podmienky pre platné postúpenie bankovej pohľadávky inému subjektu v spojení s ustanovením § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Žalobca do súdneho spisu nedoručil písomnosti preukazujúce splnenie týchto povinností. Žalobca súdu doručil podací hárok zo dňa 3.1.2019, čo preukazuje, že toho dňa odoslal na poštovú prepravu zásielku určenú pre žalovanú, no nepreukázal doručenie tejto písomnosti a teda to, že sa predmetná zásielka dostala do dispozičnej sféry žalovanej. Odvolací súd dodáva, že až dôjdením prejavu vôle do dispozičnej sféry adresáta sa završuje proces účinného doručenia právneho úkonu a od tohto momentu je právny úkon pre konajúci subjekt záväzný a nemožno ho jednostranne odvolať (pozri uznesenie NS SR sp.zn. 5Cdo/129/2010, tiež uznesenie NS SR 3Cdo/43/2019).

23. Z uvedeného je zjavné, že neboli splnené právnou úpravou vyžadované podmienky postúpenia ku dňu predchádzajúcemu účinnosti zmluvy o postúpení (26.4.2022), od ktorej žalobca odvodzoval svoju aktívnu vecnú legitimitáciu, a teda právo na plnenie voči žalovanej ako jej nový veriteľ. Zároveň súd uvádza, že z tohto dôvodu sú odvolacie námietky žalobcu, ktoré sa týkajú určenia prvej omeškanej splátky žalovanej, nedôvodné.

24. Zmluva o postúpení pohľadávky je pre nenaplnenie zákonom stanovených predpokladov podľa § 92 ods. 8 OZ neplatná pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ, § 525 OZ), tento záver zodpovedá už ustálenej rozhodovacej praxi Najvyššieho súdu SR (porovnaj napr. 1Cdo/147/2017, 7Cdo/26/2017). Judikátornej praxi najvyšších súdnych autorít zodpovedá tiež procesný postup súdu a z neho vyvozené hmotnoprávne následky vyplývajúce z jeho povinnosti aj bez námietok prihliadať na neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávok osobitne v konaní s ochranou slabšej strany sporu, kedy dôkazné bremeno preukázania splnenia podmienok podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách zaťažuje veriteľa, a to aj v prípade, ak spotrebiteľ nepoprel s tým súvisiace skutkové tvrdenia veriteľa (NS SR 4Cdo/162/2020). Bez zreteľa na skutočnosť, že dlžník ostáva v prípade nesplnenia svojho záväzku naďalej zaviazaný povinnosťou na vrátenie dlhu, v zmysle zákonnej úpravy týkajúcej sa spotrebiteľských sporov je právne významné, kto je veriteľom spotrebiteľa a pokiaľ postúpenie pohľadávky odporuje zákonu, na takúto absolútnu neplatnosť právneho úkonu prihliada súd ex officio.

25. Opodstatnené nie sú ani výhrady odvolateľa vo vzťahu k tvrdenému rozporu právneho názoru súdu prvej inštancie, ktorý pokiaľ pripustil uznesením vstup žalobcu do konania na základe predloženej zmluvy o postúpení, bol povinný podľa odvolateľa vychádzať z takto prejednaného názoru o existencii aktívnej vecnej legitimitácie žalobcu. Žalobca sa stal účastným sporu na základe procesného rozhodnutia v zmysle § 80 ods. 2 CSP, podľa ktorého súd vyhovie návrhu na to, aby na miesto žalobcu vstúpil ten, na koho boli práva alebo povinnosti prevedené, ak po začatí konania došlo k prevodu alebo k prechodu práva, a ak s tým súhlasí ten, kto má vstúpiť na miesto žalobcu. Rozsah skutkových zistení a právneho posúdenia súdu pri rozhodovaní o vstupe ďalšieho subjektu do konania sa viaže len na skúmanie podmienok

konania (§ 161 CSP), pokiaľ ide o subjekty sporu, k ich právnej a procesnej subjektivite, nie však vecnej legitímácii, a tomu, či existuje taký prejav vôle, s ktorým zákonná úprava spája účinky prevodu, resp. prechodu práv a povinností, ktoré sú predmetom súdneho sporu. Ak nie sú zrejme zjavné nedostatky právneho úkonu, na základe ktorého žalobca takýto procesný úkon učinil, ani neexistujú prekážky konania, súd jeho návrhu vyhovie. Vyhodnotenie aktívnej vecnej legitímácie teda toho, či tvrdené právo veriteľa naozaj existuje, je už otázkou právneho posúdenia súdom vzťahujúce sa k meritórnemu rozhodnutiu vo veci samej. Vyhodnotenie splnenia predpokladov pre procesnú zmenu sporovej strany, sa skúma z procesného hľadiska, či prejav vôle je spôsobilý vyvolať účinky sledované zákonom v zmysle prevodu alebo prechodu práva na iného. Konanie a rozhodovanie vo veci samej, v ktorom štádiu skúma otázku skutočnej existencie práva veriteľa je až výsledkom vykonaného dokazovania predchádzajúceho meritórnemu rozhodnutiu súdu. Samotné rozhodovanie v štádiu procesného úkonu - rozhodnutia o zmene sporovej strany v žiadnom smere neprejudikuje rozhodnutie súdu vo veci samej (NS SR 4Cdo/113/2006, 1Obdo/4/2014, 2Obdo/102/2020, Komentár autorov Civilného sporového poriadku M. Števček a spol., II. vydanie, rok 2022, strana 303 - 307). Odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie rozhodol o vstupe žalobcu do konania na základe zákonom predvídaného postupu a aplikácie zodpovedajúcej právnej úpravy, ktorú aj správne interpretoval, a následne správne konštatoval nedostatok jeho aktívnej vecnej legitímácie na uplatnenie pohľadávky voči žalovanej.

26. Na základe všetkých vyššie uvedených dôvodov, vyhodnotiac odvolacie dôvody ako neopodstatnené, odvolací súd v zmysle § 387 ods. 1 CSP rozsudok ako vecne správny v jeho odvolaní napadnutom zamietavom výroku ako i v závislom výroku o trovách konania, potvrdil.

27. Žalovaná bola v odvolacom konaní úspešná, ale žiadne preukázateľné trovy jej v ňom nevznikli. Žalobca bol neúspešný, preto mu náhrada trov odvolacieho konania neprislúcha. Odvolací súd preto stranám náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

28. Rozhodnutie prijaté senátom Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0. (§ 393 ods. 2 druhá veta CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).